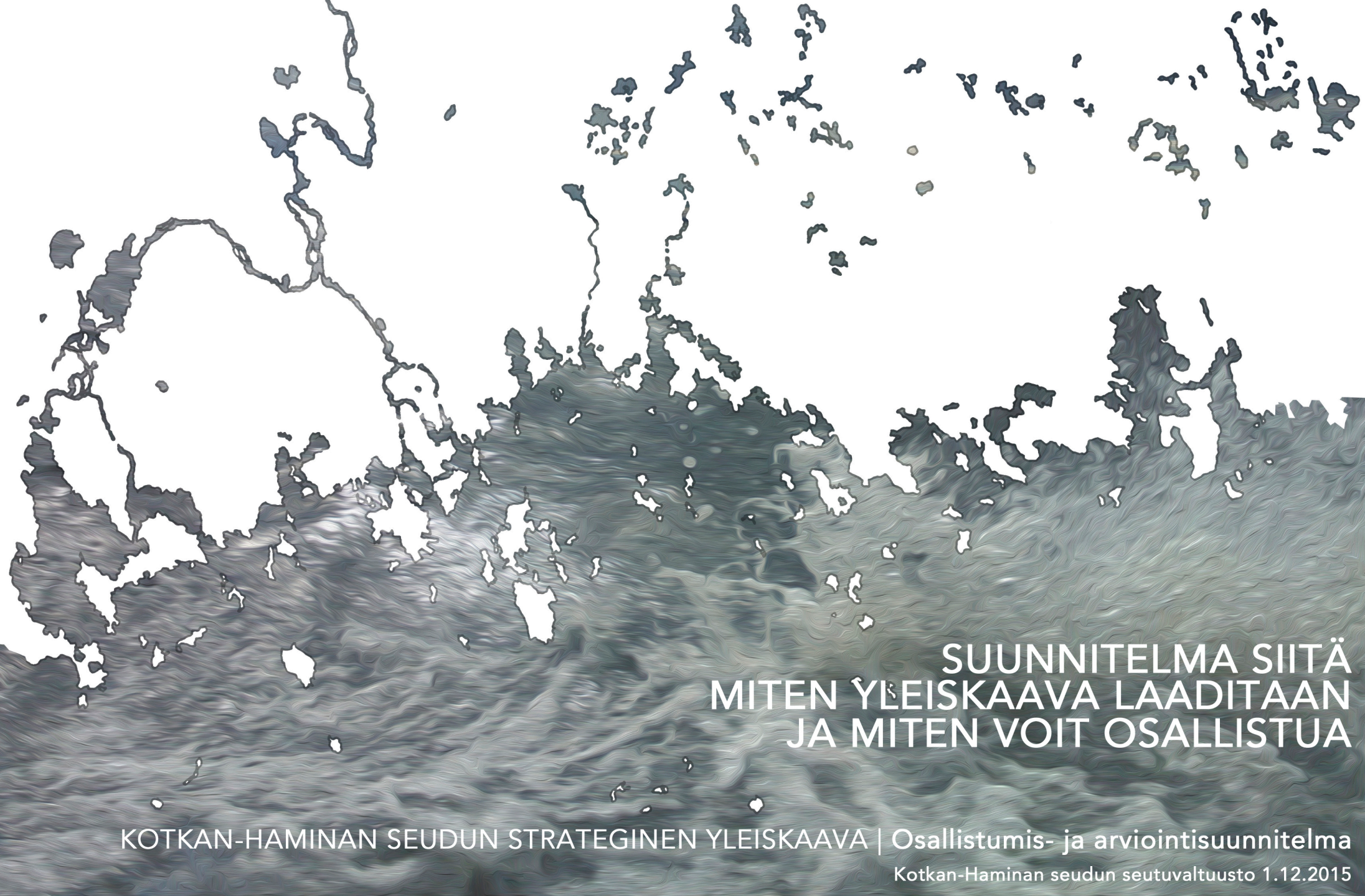

SUUNNITELMA SIITÄ MITEN YLEISKAAVA LAADITAAN JA MITEN VOIT OSALLISTUA

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA | Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kotkan-Haminan seudun seutuvaltuusto 1.12.2015

Kotkan-Haminan seudun strateginen yleiskaava:
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Työn tilaaja:
Cursor Oy, South-East Leveraging Livelihood -hanke

Työn toteuttaja:
Ramboll Finland Oy

Kansilehden suunnittelu ja kuva:
Jarkko Puro, Kotkan kaupunki

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Alueidenkäytön ohjaus ja yleiskaava.....	2
3	Kotkan-Haminan seudun strategisen yleiskaavan tavoitteet .	3
4	Kaavoituksen vaiheet.....	4
5	Miten seudun yleiskaavoitukseen voi osallistua?	6
6	Suunnittelualue	7
7	Suunnittelutilanne.....	8
8	Yleiskaavan vaikutusten arviointi	14
9	Yhteystiedot ja tiedottaminen	14

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

"Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelyistä."

Suunnitelman tarkoituksena on kertoa, miksi kaavaa laaditaan, miten asia etenee ja missä vaiheessa siihen on mahdollisuus vaikuttaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

1 JOHDANTO

Kotkan-Haminan seutu muodostuu Kotkan ja Haminan kaupungeista sekä Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän kunnista. Kotkan-Haminan seudun kunnat tekevät yhteistyötä monella saralla, yhteistyötä luotsaa seutuvaltuusto.

Paras-lain mukainen kaupunkiseutusuunnittelu aloitettiin Kotkan-Haminan seudulla 2007. Samana vuonna tehtiin päätökset seudun kehityskuvan ja strategisen yleiskaavan laatimisesta. Vuosina 2010–2012 suunnittelua toteutettiin Kaakon suunta -hankkeen kautta laatimalla seudun kehityskuva 2040 ja seudullisen suunnittelun toimintamalli. Kehityskuva kuvaa kuntien yhteistä tahtotilaa seudun yhdyskuntarakenteen kehittämissuunnasta ja -periaatteista pitkällä tähtäimellä. Seutuvaltuusto hyväksyi kehityskuvan ja toimintamallin 14.6.2012. Kaikki seudun kunnat hyväksyivät kehityskuvan vuoden 2012 aikana.

Nyt kehityskuvaa on tarkoitus syventää käynnistämällä Kotkan-Haminan seudun oikeusvaikutteisen strategisen yleiskaavan laatiminen. Yleiskaavaprosessin osana on Cursor Oy:n toimesta käynnistetty Etelä-Kymenlaakson kuntien (Hamina, Kotka, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti) yhteinen EAKR-rahoitteinen South-East Leveraging Livelihood -hanke (SELL). Hankkeen puitteissa on tarkoitus laatia Kotkan-Haminan seudullinen kokonaissuunnitelma ja toteuttamisohje. Kokonaissuunnitelma etenee edelleen seudun strategiseksi yleiskaavaksi kuntien toimesta.

Strategisessa yleiskaavassa konkretisoidaan, miten kehityskuvassa esitetyt periaatteet viedään käytännön toiminnan tasolle ja mitä maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen liittyviä kysymyksiä seudun kuntien tulisi ratkaista, jotta seudun kehitystä voidaan ohjata tavoitteiden mukaiseen suuntaan tulevaisuudessa. Hankkeessa korostuvat elinkeinojen kehittäminen ja investointien edistäminen ja niiden kytkentä maankäytön suunnitteluun. Seudullinen yleiskaava tukee sekä kuntien omaa suunnittelua että maakuntakaavoitusta.

Seudun yleiskaavan laatiminen perustuu paikallisiin lähtökohtiin ja seudun kunnista nouseviin tarpeisiin. Tärkeimmät asiakokonaisuudet ovat:

- A. Kaakon suunta – Kotkan-Haminan seudun kehityskuvan tarkentaminen ja käytäntöön vieminen
- B. Asumisen kehittäminen ja kaupunkirakenteen vaihtoehtojen tutkiminen
- C. Kaupan ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen
- D. Maaseutumaisten alueiden kehittäminen

2 ALUEIDENKÄYTÖN OHJAUS JA YLEISKAAVA

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän lähtökohtana on asteittain tarkentuva suunnittelu, jossa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä yleispiirteiset kaavat, eli maakuntakaava ja yleiskaava, ohjaavat yksityiskohtaisten asemakaavojen suunnittelua. Yleiskaavat ja asemakaavat laaditaan ja hyväksytään kunnissa. Kaavat hyväksyy kaupungin- tai kunnanvaltuusto.

Yleiskaava on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, jolla ohjataan yhdyskunnan eri toimintojen sijoittumista. Yleiskaava koostuu kaavakartasta, johon kuuluvat kaavamerkinnot ja – määräykset. Yleiskaava-asiakirjoihin kuuluu lisäksi kaavaselostus.

Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon

- yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys
- olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö
- asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus
- mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksen mukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla
- mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön

- kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
- ympäristöhaittojen vähentäminen
- rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen
- virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Kotkan-Haminan seudun strateginen yleiskaava laaditaan kuntien yleiskaavayhteistyöhön perustuen. Kyseessä ei ole maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittama kuntien yhteinen yleiskaava. Tämän vuoksi strateginen yleiskaava hyväksytään kussakin kunnassa erikseen siltä osin kuin kaava suoraan koskee kunnan aluetta. Käytännössä työtä tehdään yhtenä yhteisenä prosessina ja suunnitteluun liittyviä päätöksiä tehdään sekä seututasolla (seutuvaltuusto) että kuntatasolla (kunnanvaltuustot).

Kuva 1. Kotkan-Haminan seudun seudullisen suunnittelun toimintamalli.

3 KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGISEN YLEISKAAVAN TAVOITTEET

Tärkeimmät tavoitteet seudun strategiselle yleiskaavalle ovat:

Seudun kehityskuvan tarkentaminen ja käytäntöön vieminen

- Juridinen perusta kehityskuvan toteuttamiselle
- Perusta kuntien maankäyttöpolitiikalle (kaavoitus ja maapolitiikka)
- Yhteisen päälinjan hakeminen, seudun tulevan rakenteen määrittely
- Seudulle strategisesti tärkeiden kohteiden yhtenäinen toteutuspolitiikka

Kaupan ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen

- Seudun elinkeinopoliittisten tavoitteiden toteuttaminen
- Teollisuuden ja tuotantoalueiden toimintaedellytysten sekä satamatoimintojen kehittäminen
- Olemassa olevien ja uusien elinkeinojen edistäminen
- E18-tiehen kytkeytyvien elinkeinoalueiden profilointi
- Innovatiivisten toimintamallien ja -ympäristöjen mahdollistaminen
- Monipuolisesti muunneltavia vaihtoehtoja → joustavuutta, reagointikykyä
- Kaupan sijainnin suuntaaminen ja ohjaus
- Logististen toimintaedellytysten kehittäminen
- Seudun kannalta tärkeiksi tunnistettujen kasvutoimialojen kehittämismahdollisuuksien turvaaminen ja edistäminen: mm. cleantech ja bio-/kiertotalous; matkailu ja siihen liittyen hyvinvointi ja terveys; logistiikka; ICT ja peliala.

Väestönkehitykseen varautuminen

- Väestönkehitykseen vaikuttaminen ja siihen varautuminen
- Alue- ja yhdyskuntarakenteen vaiheittaisen toteuttamisen suunnitteleminen, millä varmistetaan kaupunkiseudun

vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä lisäävien toimenpiteiden toteutuminen myös siinä tapauksessa, että väestönkasvu tai muu kehitys poikkeaa ennustetusta

Asumisen kehittäminen ja yhdyskuntarakenteen vaihtoehtojen tutkiminen

- Kasvun kestävä ohjaaminen
- Täydennysrakentamisen mahdollisuuksien tunnistaminen ja osoittaminen
- Maankäytön muutosmahdollisuuksien tunnistaminen ja ohjaaminen
- Kaupunkirakenteen tehokkuudesta ja keskustojen elinvoimasta huolehtiminen
- Houkuttelevan, riittävän ja erilaisiin tarpeisiin vastaavan tonttitarjonnan varmistaminen
- Viher- ja virkistysalueverkoston eheyden varmistaminen ja saavutettavuuden kehittäminen
- Vähähiilisen ja ekotehokkaan yhdyskunnan edistäminen (mm. energia-, liikenne- ja rakentamiskäytöt)
- Joukkoliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen vahvistaminen
- Olemassa olevan palveluverkoston tukeminen ja verkostojen tehokas hyödyntäminen

Liikenteen sujuvuuden varmistaminen ja uusien yhteystarpeiden osoittaminen

- Päätieverkoston hyvän palvelutason ja kehittämisedellytysten turvaaminen
- Kestävien liikkumistapojen edistäminen (etenkin joukkoliikenne, pyöräily & kävely)
- Vesiliikenteen ja sen kehittämistarpeiden huomioiminen
- Matkailua ja virkistystä tukevien reittien ja niiden laatutekijöiden osoittaminen

Maaseutumaisten alueiden kehittäminen

- Maaseudun erityispiirteiden ja mahdollisuuksien huomioiminen

- Olemassa olevien ja uusien maaseutuelinkeinojen kehittämismahdollisuuksien turvaaminen
- Maaseutumaiselle asumiselle houkuttelevien ja siihen soveltuvien vyöhykkeiden osoittaminen

Tavoitteet pohjautuvat seutuvaliokunnan, seutuvaltuuston ja kuntien määrittämiin tavoitteisiin vuodelta 2013, kun seudullinen yleiskaavaprosessi päätettiin käynnistää. Tavoitteita on tarkistettu yleiskaavoituksen käynnistyttyä vuonna 2015 mm. viranomaisilta ja kunnista saadun palautteen perusteella. Tavoitteet voivat tarkentua myös suunnitteluprosessin kuluessa.

4 KAAVOITUKSEN VAIHEET

Yleiskaavan laatiminen etenee vaiheittain seuraavasti:

- aloitusvaihe
- valmisteluvaihe (kaavaluonnos)
- ehdotusvaihe (kaavaehdotus)
- hyväksymisvaihe.

Suunnittelun lähtökohtana ovat seudullisen tason selvitykset ja suunnittelussa keskitytään seudullisesti merkittäviin kysymyksiin. Aikataulutavoitteena on, että seudullisen yleiskaavan valmisteluaineisto (seudullinen yleiskaavaluonnos) on hyväksytty nähtäville joulukuussa 2016 ja että yleiskaavaehdotus on hyväksytty elokuussa 2017. Yleiskaavaehdotuksen tultua hyväksytyksi seutuvaltuustossa, ehdotus jaetaan kuntakohtaisiin osiin. Tämän jälkeen suunnittelu etenee kuntakohtaisina yleiskaavaehdotuksina nähtäville asetettaviksi. Yleiskaavat myös hyväksytään kunkin kunnan osalta jokaisessa kunnanvaltuustossa erikseen. Kunnanvaltuustoissa hyväksytyt yleiskaavat muodostavat yhdessä saumattoman seudullisen strategisen yleiskaavakokonaisuuden. Kaavoituksen etenemisvaiheet ja kaavoituksen alustava tavoiteaikataulu on esitetty seuraavassa taulukossa (Taulukko 1.).

Taulukko 1. Kaavoituksen eteneminen ja alustava aikatauluarvio. Osallistumisen kannalta keskeisimmät tapahtumat on esitetty paksunnetulla tekstillä. Aikataulua tarkennetaan prosessin edetessä.

SUUNNITTELUVAIHE	AIKATAULUARVIO	MITÄ KAAVAPROSESSEISSA TAPAHTUU
Aloitusvaihe	syksy 2015	• Vireilletulokuulutus • Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtäville, palautetta OAS:sta voi antaa kaavaehdotuksen nähtävillepanoon asti • Viranomaisneuvottelu
Valmisteluvaihe	2016	• Vaihtoehtojen laatiminen • Kaavaluonnoksen ja muun valmisteluaineiston laatiminen • Kaavojen valmisteluaineistot julkisesti nähtävillä • Lausunnot ja mielipiteet valmisteluaineistoista • Vastineiden laatiminen kaavan valmisteluaineistoista saatuun palautteeseen
Ehdotusvaihe	2017	• Kaavaehdotuksen laatiminen • Kuntakohtaisesti eriytetyt kaavaehdotukset julkisesti nähtävillä • Muistutukset ja tarvittavat lausunnot kaavaehdotuksista • Vastineiden laatiminen kaavaehdotuksista saatuun palautteeseen • Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu • Kaava-asiakirjojen viimeistely
Hyväksymisvaihe	Arvio: joulukuu 2017	• Hyväksyminen Kotkan ja Haminan kaupunginvaltuustoissa sekä Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän kunnanvaltuustoissa. Hyväksymispäätöksistä voi valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

5 MITEN SEUDUN YLEISKAAVOITUKSEEN VOI OSALLISTUA?

Kaavoituksen vaiheista, yleisö- ja mahdollisista muista tilaisuuksista sekä kaava-aineiston valmistelu- ja ehdotusvaiheiden nähtävilläoloista ilmoitetaan seudun lehdissä (Kymen Sanomat, Ankkuri, Kaakonkulma, Pyhtään lehti ja Reimari), kuntien [www-sivuilla](http://www.sivuilla.fi)*) sekä seudullisen yleiskaavan verkkosivuilla osoitteessa www.kotkahamina.fi/vaikuta. Yleiskaavan sivuilla voi myös tutustua aineistoihin ja ajankohtaisiin asioihin ja löytää linkit hanketta sivuaviin julkaisuihin ja tapahtumiin. Yleiskaavan verkkosivujen blogi avaa näkökulmia seudun kehittämiseen ja yleiskaavan teemoihin. Blogia kirjoittavat hankkeen valmistelijat ja eri alojen asiantuntijat. Myös kaikki osalliset voivat ehdottaa käsiteltäviä aiheita.

Tietoa yleiskaavoituksesta löytyy myös osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS), jota tarvittaessa päivitetään prosessien edetessä ja aikataulujen tarkentuessa. OAS on saatavana seudullisen yleiskaavan verkkosivuilta ja Kotkan-Haminan seudun kunnista.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa

- esitetään yleiskaavan laatimisen lähtökohtia ja tavoitteita,
- kuvataan yleiskaavaprosessin vaiheet ja eteneminen,
- kerrotaan miten ja milloin osalliset voivat osallistua yleiskaavoitukseen ja
- miten yleiskaavan vaikutuksia arvioidaan suunnittelun aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä Kotkan-Haminan seudun kunnissa, kuntien [www-sivuilla](http://www.sivuilla.fi)*) sekä osoitteessa www.kotkahamina.fi/vaikuta koko suunnitteluprosessin ajan ja siihen on mahdollista ottaa kantaa siihen asti, kunnes kaavaehdotus asetetaan nähtäville.

*) Kuntien [www-sivuilla](http://www.sivuilla.fi) olevasta linkistä ohjataan www.kotkahamina.fi/vaikuta -sivustolle.

Suunnitteluaineistot asetetaan virallisesti nähtäville ainakin yleiskaavan valmistelu- ja ehdotusvaiheissa, jolloin osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Kaavoitukseen liittyviä mielipiteitä voi lisäksi esittää milloin tahansa suunnittelun aikana ottamalla yhteyttä kunnan tai kaavaa laativan konsultin sekä Kotkan-Haminan seudun kehittämissyhtiön, Cursor Oy:n, edustajiin. Kuntalaisilla ja muilla asianosaisilla on myös oikeus valittaa kaavan hyväksymispäätöksestä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.

Kaavoitukseen liittyy myös maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaista viranomaisyhteistyötä. Viranomaisneuvottelut järjestetään kaavoituksen aloitus- ja ehdotusvaiheissa. Lisäksi järjestetään tarpeen mukaan epävirallisia työneuvotteluja.

Ketkä voivat osallistua?

Yleiskaavan valmisteluun voivat osallistua kaikki asiasta kiinnostuneet. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavoituksessa osallisia ovat alueen maanomistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta (MRL 62 §).

Osallisia ovat ainakin:

- Alueen asukkaat, työssäkäyvät ja opiskelijat
- Alueen yritykset
- Alueella toimivat asukasyhdistykset ja muut kansalaisjärjestöt
- Muut alueella toimivat yhteisöt
- Kotkan-Haminan seudun kuntien virastot ja toimialat
- Naapurikunnat
- Valtion viranomaiset
- Muut viranomaiset ja julkisyhteisöt
- Aluekehitystä tukevat ja rahoittavat organisaatiot

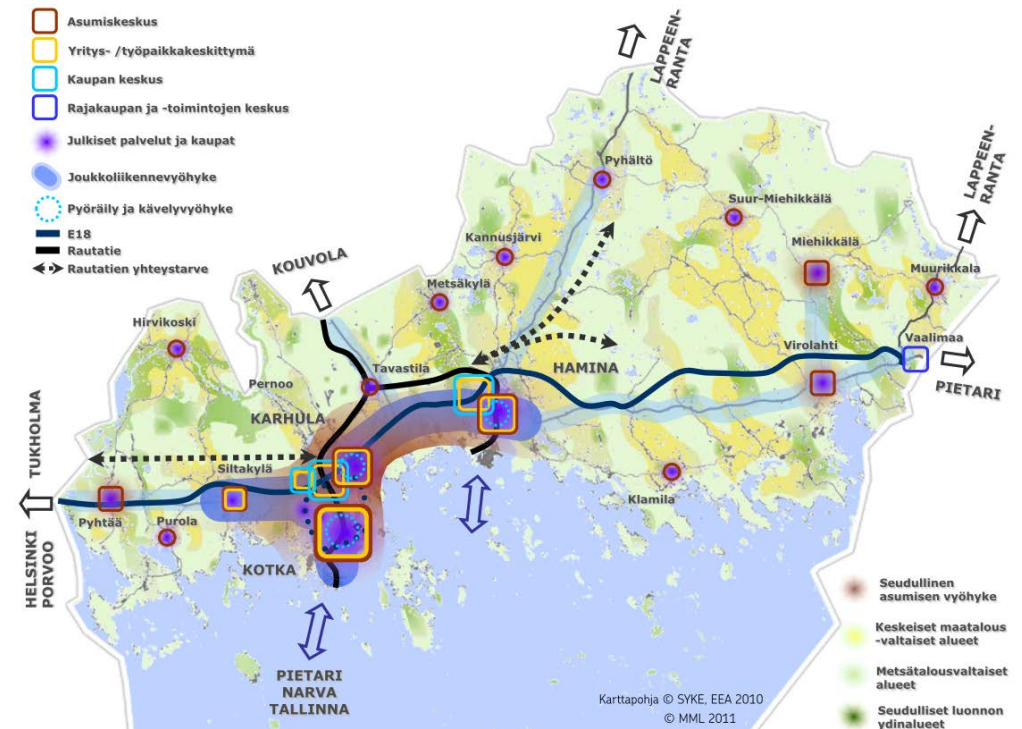
6 SUUNNITTELUALUE

Kotkan-Haminan seutu sijaitsee Kaakkois-Suomessa Kymenlaakson maakunnassa. Seutuun kuuluvat Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän kunnat sekä Kotkan ja Haminan kaupungit. Yhtenäinen kaupunkivyöhyke ulottuu Pyhtään Siltakylästä Kotkan keskustan ja Karhulan kautta Haminaan. Tärkeimpiä keskuksia yhtenäisen kaupunkivyöhykkeen ulkopuolella ovat Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän kuntakeskukset ja ilmettä rikastavat perinteiset maaseutukylät.

Kotkan-Haminan seutu sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella, pääkaupunkiseudun ja Pietarin metropolialueen läheisyydessä. Seutu on keskeinen osa Pohjoista kasvuvyöhykettä. Seudun imago on vahvasti merihenkinen. Satamatoiminta ja logistiset yhteydet ovat alueen elinkeinoelämän kivijalka. Tulevaisuudessa seudun elinkeinoelämässä korostuvat vahvemmin myös matkailu, kauppa ja digitaalinen liiketoiminta.

Asukasmäärältään seutu kuuluu Suomen keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoon. Seudun asukasluku on vakiintunut 2000-luvulla noin 90 000 asukkaaseen vuosituhaten vaihtumista edeltäneen väestön vähenemisen jälkeen.

Lähde: Kotkan-Haminan seudun kehityskuva 2040.

Kuva 2. Kotkan-Haminan seudun kehityskuva 2040.

7 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtion ja kuntien viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (Valtioneuvoston päätös 30.11.2000, tarkistettut tavoitteet voimaan 1.3.2009) ja edistää niiden toteuttamista. Viranomaisten on myös arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kannalta.

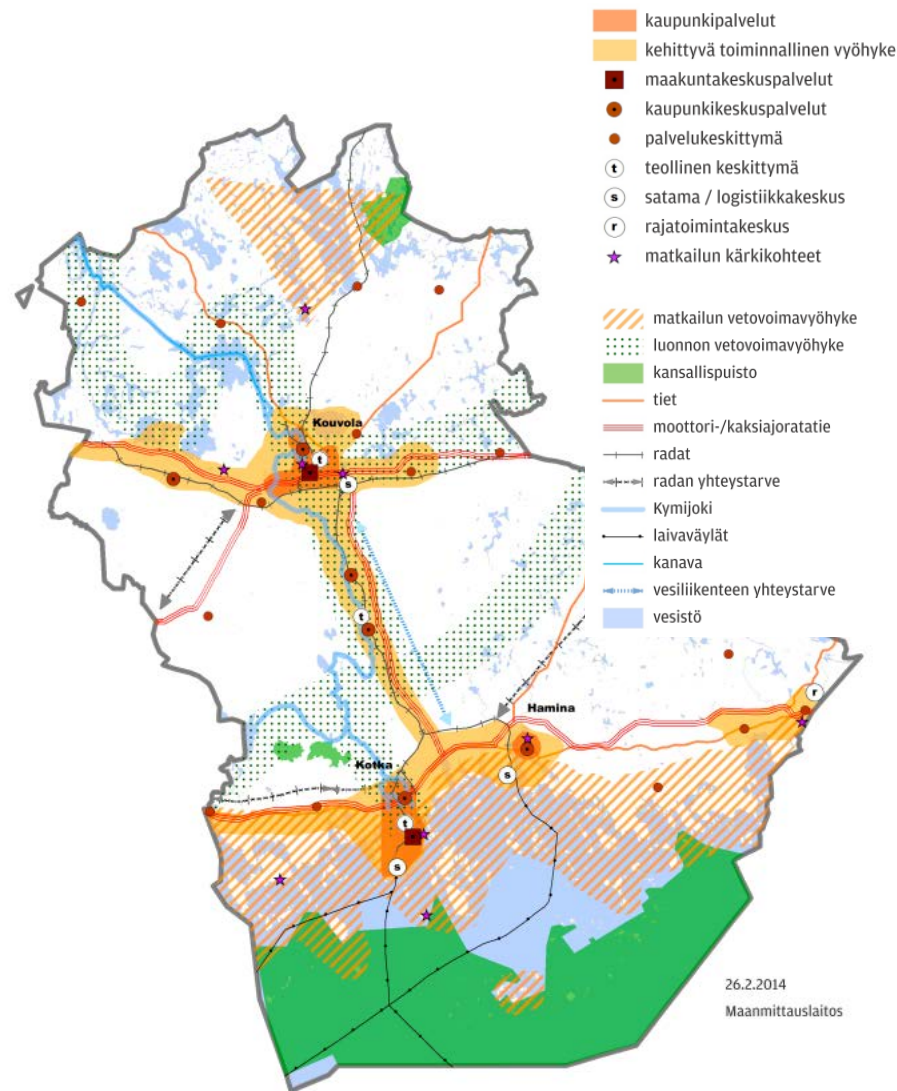
Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista kaava-alueeseen ja hankkeeseen liittyvät seuraavat tavoitekokonaisuudet:

1. toimiva aluerakenne
2. eheytynyt yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
3. kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
4. toimivat yhteysverkot ja energiahuolto
5. luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet

Seudun keskeiset strategiat

Kotkan-Haminan seudun yleiskaavan laatimisessa huomioidaan lähtötietoina useita tekeillä olevia tai jo laadittuja strategioita, suunnitelmia ja selvityksiä. Keskeisimpiä niistä ovat mm.:

- Maakuntasuunnitelma 2030
- Maakuntaohjelma: Kymenlaakso-ohjelma 2014-2017: Elinvoimaa Pohjoiselta kasvuvyöhykkeeltä
- Kaakon suunta – Kotkan-Haminan seudun kehityskuva 2040
- Kymenlaakson liikennestrategian päivitys
- Kaakko kasvuun, Kaakon kasvuo-ohjelma vuosille 2013-2017 (päivitys käynnissä)
- Kotkan-Haminan seudun seutustrategia 2010–2015

Kuva 8. Kymenlaakson aluerakenne 2030. Lähde: Kymenlaakson maakuntasuunnitelma 2030.

- Kymenlaakson älykkään erikoistumisen strategia: kasvun ja kilpailukyvyyn lisääminen alueellisten vahvuuksien pohjalta tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymiä kehittämällä
- Kotkan – Haminan seudun matkailun ja tapahtumatuotannon strategia 2011 - 2015 ja sen tuleva päivitys 2015 -
- Kaakon Rannikon luontomatkailustrategia 2020
- Kotkan-Haminan seudun risteilijäliiketoiminnan strategia 2014 – 2020
- Kotkan – Haminan seudun uusiutuvan teollisuuden ja logistiikan kehittämisstrategia 2020
- Kymenlaakson ilmasto- ja energiastrategia 2011-2020
- Kymenlaakson luonnonvarastrategia 2011-2020

Maakuntakaava

Maakuntakaava on kartalla esitetty pitkän aikavälin suunnitelma maakunnan yhdyskuntarakenteesta ja alueidenkäytöstä. Siinä sovitetaan yhteen valtakunnalliset ja maakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Yleispiirteisimpänä kaavana se on ohje kuntien kaavoitukselle ja muulle alueidenkäytön suunnittelulle. Maakuntakaavat laaditaan maakunnan liitoissa ja ne vahvistaa ympäristöministeriö.

Kymenlaakson maakuntakaava on laadittu teemoittain neljässä vaiheessa, joiden kokonaisuus kattaa koko maakunnan alueen. Voimassa olevat ns. vaihemaakuntakaavat ovat:

- Taajamat ja niiden ympäristöt
- Maaseutu ja luonto
- Energiamaakuntakaava
- Kauppa ja merialue

Suunnitteilla on käynnistää kokonaismaakuntakaavatarkastelu.

Taajamat ja niiden ympäristöt

Kymenlaakson vaihemaakuntakaavan ensimmäisessä vaiheessa käsiteltiin pääasiassa yhdyskuntien ja elinympäristöjen kehittämistä erityisesti palvelurakenteen ja laadun kannalta. Asumisen ja palveluiden painopisteen ollessa kuntakeskusten taajama-alueilla ja niiden lähiympäristössä, rajattiin ensimmäisessä vaiheessa käsiteltäväksi taajamat ja lähialueet. Varsinaisen käsiteltävän alueen, keskustaajamien ja niiden lähiympäristöjen, lisäksi oli ensimmäiseen kaavavaiheeseen tarpeen sisällyttää myös alueita, joilla oli käynnissä akuutteja liikenteen kehittämishankkeita.

Ympäristöministeriö on vahvistanut Taajamien ja niiden ympäristöt -maakuntakaavan 28.5.2008 ja 18.1.2010.

Maaseutu ja luonto

Maaseutu ja luonto maakuntakaavan keskeisiä asiakokonaisuuksia ovat alue- ja yhdyskuntarakenne erityisesti taajamien ulkopuolisen asumis-, tuotanto- työssäkäynti- ja palvelutoimintojen kannalta, yhteysverkon kehittämistarpeet, kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen edellyttämät kaavaratkaisut, luonnonvarojen käytön ohjaus, virkistys-, loma-asutus- ja matkailurakenne sekä puolustusvoimien aluetarpeiden vaatimat kaavaratkaisut.

Ympäristöministeriö on vahvistanut Maaseutu ja luonto -maakuntakaavan 14.12.2010.

Energiamaakuntakaava

Kymenlaakson energiavaihemaakuntakaavassa osoitetaan maakunnallisesti merkittäviä tuulivoima-alueita sekä ylimaakunnalliset jätteenpolttolaitokset ja merkitykseltään vähintään seudulliset jätevedenkäsittelylaitokset. Kaavassa osoitetaan myös Pyhtään

Kumpulan teollisuus- ja varastoalue sekä täydennetään yhdystieverkostoa Pyhtään Vastilan ja Kouvolan Raussilan alueella.

Ympäristöministeriö on vahvistanut Energiamaakuntakaavan 10.4.2014.

Kauppa ja merialue

Kymenlaakson kauppa ja merialue –maakuntakaavassa käsitellään maakunnan vähittäiskaupan suuryksiköiden mitoitus ja osoitetaan suuryksiköiden sijoittuminen. Kaupan lisäksi tarkastellaan merialueen maankäytön suunnittelun nykytila ja osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät merialueen suunnittelukokonaisuudet.

Ympäristöministeriö on vahvistanut Kauppa ja merialue -maakuntakaavan 26.11.2014.

Yleiskaavat ja asemakaavat

Suunnittelualueella on voimassa eri-ikäisiä oikeusvaikutteisia ja oikeusvaikutuksettomia yleiskaavoja. Strategisessa yleiskaavatyössä tarkastellaan kaavoitettujen alueiden osalta kaavojen ajantasaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seudun tärkeimpien tavoitteiden kannalta, sekä mahdollisia voimassa olevien kaavojen muutostarpeita.

Taulukko 2. Kotkan-Haminan seudun yleiskaavoja.

KUNTA	NIMI/ALUE	TILANNE/VAHVISTAMISVUOSI
Hamina	Keskeisten alueiden yleiskaava	2006 (kaupunki), vahvistettu 2008
Hamina	Vilniemen osayleiskaava	Hyväksyntä 2015
Hamina	Järvalueen osayleiskaavan muutos	2016-

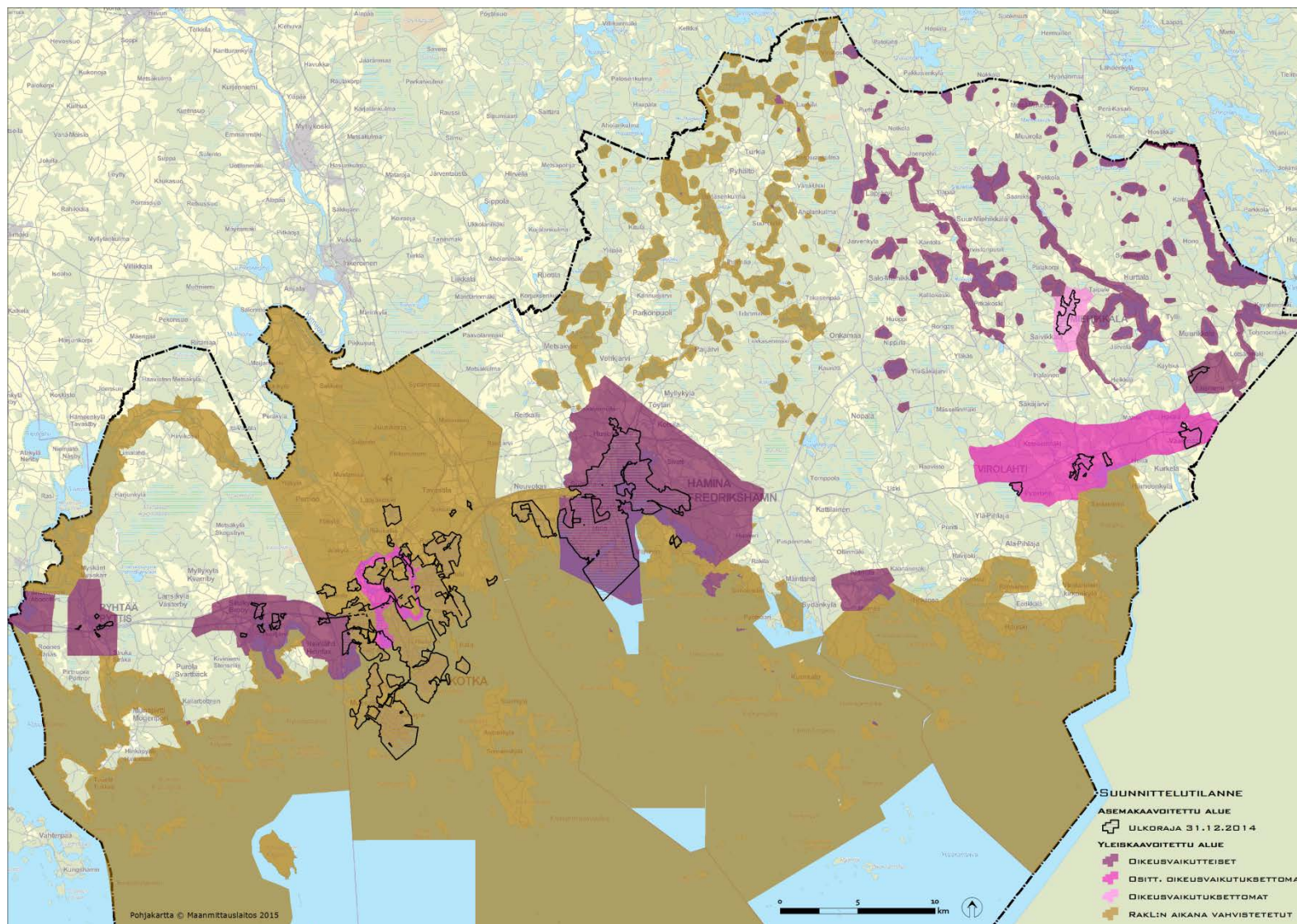
Hamina	Mäntlahden, Pyötsaaren osayleiskaavan laajennus ja muutos	Hyväksyntä 2015
Hamina	Keskeisten alueiden yleiskaavan muutos Sopenvuoren alueella	Hyväksyntä 2015
Hamina	Summan Nuottasaari, osayleiskaavan muutos	Hyväksyntä 2015
Hamina	Punakalliontie Lupinlahden rannalla, osayleiskaavan muutos	Hyväksyntä 2015
Hamina	Pikku-Vasko, osayleiskaavan muutos	Hyväksyntä 2015
Hamina	Lankila, osayleiskaavan muutos	Hyväksyntä 2015
Hamina	Tuulivoimayleiskaava, Myllykylä	Hyväksyntä 2016
Hamina	Tuulivoimayleiskaava, Onkamaa	Hyväksyntä 2016
Hamina	Haminan länsiosan tuulivoimayleiskaava, Mäyränmäki	Luonnosvaiheessa, hyväksyntä 2016
Hamina	Kaupunkirantojen yleissuunnitelma, tavoitteiden täsmentäminen ja suunnitelman tarkistaminen	2015-2016
Hamina	Järvalueen osayleiskaava	Vahvistettu 2001
Hamina	Vilniemen osayleiskaava	Vahvistettu 1997
Hamina	Läntisen saariston osayleiskaava	Vahvistettu 1995
Hamina	Läntisen saariston osayleiskaava	Vahvistettu 1995
Hamina	Summa-Neuvoton-Salmi-alueen osayleiskaava	Vahvistettu 1991
Hamina	Summa-Poitsila-alueen osayleiskaava	Vahvistettu 1990
Hamina	Keskisen ja itäisen saariston osayleiskaava	Vahvistettu 1986
Kotka	Koko kaupungin kattava yleiskaava	1986 (kaupunki, oikeusvaikutukseton osa) 1988 (YM hyväksyi saaristo-osan)
Kotka	Yleiskaavan saaristo-osan muutos	1992 (kaupunki), 1995 (KAS ELY)

Kotka	Haapasaari	1995 (kaupunki), 1998 (YM)
Kotka	Kotkansaari	1996 (kaupunki, oikeusvaikutukseton)
Kotka	Kaukola-Pihkoo	1986 (kaupunki, oikeusvaikutukseton)
Kotka	Kaukola-Pihkoon muutos	1990 (kaupunki, oikeusvaikutukseton)
Kotka	Mussalo	1992 (kaupunki, oikeusvaikutukseton)
Kotka	Karhula	1988 (kaupunki, oikeusvaikutukseton)
Kotka	Otsola-Itäranta	1994 (kaupunki, oikeusvaikutukseton)
Kotka	Tiutinen	1989 (kaupunki, oikeusvaikutukseton)
Kotka	Räski	2011 (kaupunki), 2012 lainvoimainen
Kotka	Kymijoen eteläinen osayleiskaava	2013 (kaupunki)
Kotka	Kymijoen pohjoisosan osayleiskaava	2015 (ehdotusvaiheessa)
Kotka	Kotkan itäinen osayleiskaava, Mäyränmäki	Luonnosvaiheessa, oikeusvaikutukseton
Kotka	Kotkansaari	2015- oikeusvaikutukseton
Kotka	Karhula	2015- oikeusvaikutukseton
Miehikkälä	Kirkonkylän yleiskaava (ei oikeusvaikutteinen)	2001 (kunta)
Miehikkälä	Rantaosayleiskaava	kunta + ympäristökeskus vahvistanut
Miehikkälä	Rantaosayleiskaavan muutos	2008 (kunta)
Miehikkälä	Muurikkalan eteläisten osien osayleiskaava	2012 (kunta)
Miehikkälä	Savan-Valkjärven rantaosayleiskaava	2014 (kunta)
Pyhtää	Heinlahden osayleiskaava	1988 (kunta)
Pyhtää	Kaunissaaren osayleiskaava	1991 (YM)

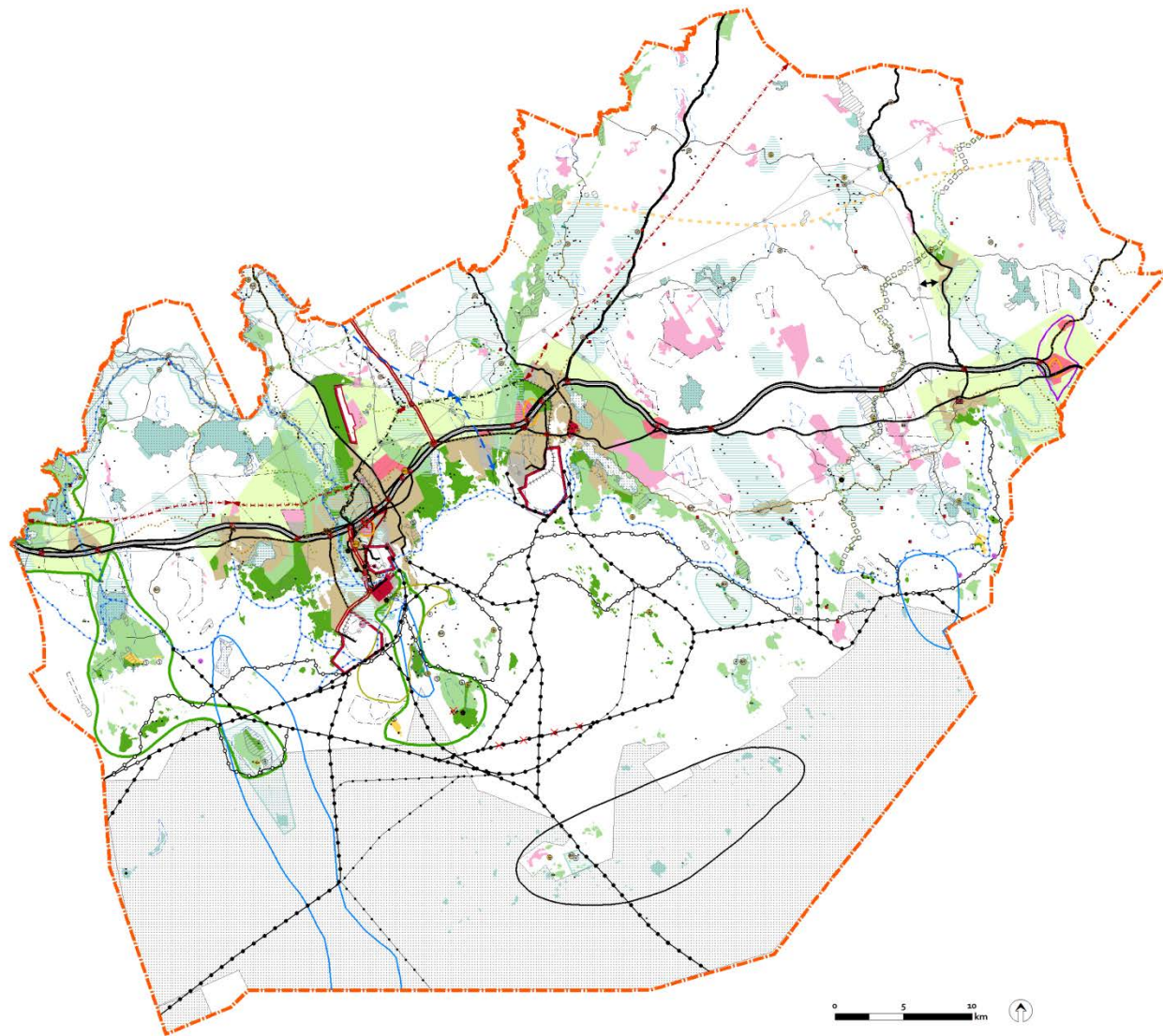
Pyhtää	Kymijoen länsihaarojen ranta-alueiden osayleiskaava	1998 (YM)
Pyhtää	Rannikon ja saariston osayleiskaava	(YM)
Pyhtää	Hevossaaren osayleiskaava	(Ympäristökeskus vahvistanut)
Pyhtää	Ahvenkosken osayleiskaava	(YM)
Pyhtää	Kirkonkylän osayleiskaava	2008 (kunta)
Pyhtää	Keskustataajaman osayleiskaava (lukuun ottamatta valituksenalaisia alueita)	2012
Pyhtää	Ahvenkosken osayleiskaavan muutos/Voltila	Ehdotusvaiheessa
Pyhtää	Ahvenkosken osayleiskaavan muutos/Kartanonportti	Luonnosvaiheessa
Pyhtää	Tuulivoimayleiskaavat: Mustakorpi, Heinsuo ja Purola	Luonnosvaiheessa
Virolahti	Klamilan yleiskaava	2007 (kunta)
Virolahti	Klamilan osayleiskaava (koulu ja päiväkotit muutos)	2013 (kunta)
Virolahti	Merenrantaosayleiskaava	1998 (kunta), 2000 (ympäristökeskus)
Virolahti	Virojoki-Vaalimaa osayleiskaava	1999 (kunta), 2001 (ympäristökeskus)
Virolahti	Virojoki-Vaalimaa osayleiskaava (muutos, 1-vaihe, rekkaparkki)	2008 (kunta)
Virolahti	Virojoki-Vaalimaa osayleiskaava (muutos, 2-vaihe, Vaalimaa-Vaaherikko MRL:n 201 § 2 mom mukaan tullut voimaan valituksia lukuunottamatta)	2011 (kunta)
Virolahti	Virojoki-Vaalimaa osayleiskaavan muutos (kortteli 200-203, Vaalimaa)	2014 (kunta) 1/2015 (lainvoimainen)

Kaavat ovat oikeusvaikutteisia, ellei ohessa muuta todeta.

Alueella on voimassa lukuisia asemakaavoja.

Kuva 4. Suunnittelutilanne. Seudullinen yleiskaava ei pääsääntöisesti tule korvaamaan ainakaan yksityiskohtaisia kaavoja.

Kuva 5. Ote Kymenlaakson maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta (epävirallinen vaihemaakuntakaavojen yhdistelmä)

8 YLEISKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Kaavaa laadittaessa sen vaikutuksia arvioidaan laaja-alaisesti. Painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin ja koettuihin vaikutuksiin.

Maankäyttö- ja rakennusasetus edellyttää, että kaavaa laadittaessa arvioidaan vaikutuksia

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen sekä
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Lisäksi vaikutuksia arvioidaan suhteessa yleiskaavan tavoitteisiin. Esimerkiksi kaupan ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen on yksi keskeisistä tavoitteista, siksi vaikutuksia tullaan arvioimaan myös elinkeinoelämään, talouteen, kauppaan ja teollisuuteen.

Vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on selvittää yleiskaavoituksen yhteydessä tehtyjen ratkaisujen merkitystä ja varmistaa hyvien valintojen tekeminen suunnittelun ja päätöksenteon yhteydessä.

9 YHTEYSTIEDOT JA TIEDOTTAMINEN

Suunnittelutyöhön liittyviä lisätietoja saa Kotkan ja Haminan kaupungeilta, Pyhtään, Miehikkälän ja Virolahden kunnilta, Kotkan-Haminan seudun kehittämissyhtiö Cursor Oy:ltä sekä kokonaissuunnitelmaa laativalta konsultilta (Ramboll Finland Oy).

YHTEYSTIEDOT JA TIEDOTTAMINEN

Kuulutukset:

Kuntien ja kaupungin internetsivut, ilmoitustaulut ja lehdet
Kymen Sanomat, Ankkuri, Kaakonkulma, Pyhtään lehti ja Reimari

Aineistot ovat hankkeen aikana saatavilla ja tutustuttavissa seudun yhteisillä sivuilla

www.kotkahamina.fi/vaikuta, joille on pääsy myös kuntien
internet-sivuilta.

Kuntien postiosoitteet:

Kotkan kaupunki: PL 205, 48101 KOTKA

Haminan kaupunki: PL 70, 49401 HAMINA

Pyhtään kunta: Siltakyläntie 175, 49220 SILTAKYLÄ

Virolahden ja Miehikkälän kunnat: PL 14, 49900 VIROLAHTI

Kuntien e-mail-osoitteet:

Kotkan kaupunki: kirjaamo@kotka.fi

Haminan kaupunki: kirjaamo@hamina.fi

Pyhtään kunta: kirjaamo@pyhtaa.fi

Virolahden ja Miehikkälän kunnat: kirjaamo@virolahti.fi

LÄHTEET:

Kotkan-Haminan seudun kehityskuva 2040

Kymenlaakson maakuntakaava

Ympäristöhallinto 2015. Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu (www.ymparisto.fi)

*Pohjakartat (ellei toisin mainittu): Maanmittauslaitos 2015.
Maanmittauslaitoksen avoimet aineistot
(<https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>)*

Yhteyshenkilöt

Kotkan kaupunki/Markku Hannonen
p. 0400 760 284, markku.hannonen@kotka.fi

Haminan kaupunki/Vesa Pohjola
p. 040 556 4260, vesa.pohjola@hamina.fi

Pyhtään kunta/Pirjo Kopra
p. 040 832 1321, pirjo.kopra@pyhtaa.fi

Virolahden ja Miehikkälän kunnat/Markku Uski
p. 050 389 2150, markku.uski@virolahti.fi

Cursor Oy/Pauli Korkiakoski
p. 040 190 2577, pauli.korkiakoski@cursor.fi

Ramboll Finland Oy (suunnitelmaa laativa konsultti)

Pasi Rajala ja Iris Broman p. * 020 755 611
e-mail: etunimi.sukunimi@ramboll.fi
www.ramboll.fi